

EUTHANASIE

stoppen met leven

Soms kun je zo veel lijden dat je niet meer verder wilt leven. Je kunt dan euthanasie aanvragen. Dat betekent dat een arts, op jouw verzoek, een einde maakt aan je leven. Je kunt een verzoek doen voor euthanasie, maar er zijn bepaalde regels.

- Het moet duidelijk je eigen keuze zijn.
- Je moet ondraaglijk en uitzichtloos lijden.
- Er is geen andere manier om je pijn of klachten te verlichten

Ondraaglijk lijden betekent dat het lijden heel erg is. Dit kan lichamelijk zijn, zoals pijn of moeite met ademen. Maar het kan ook geestelijk zijn, zoals angst of somberheid. Vaak gaat het om een combinatie van deze problemen.

Zorg in de palliatieve fase

Voor euthanasie moet je de informatie goed begrijpen en zelf een keuze kunnen maken. Dit heet **wilsbekwaam** zijn. Als je later niet meer wilsbekwaam bent, is het handig om een schriftelijke wilsverklaring te maken met je wens voor euthanasie. Bespreek dit op tijd met je arts; een notaris is niet nodig.

Bij **euthanasie** overlijdt je door medicijnen die je krijgt. Bij palliatieve sedatie overlijdt je niet door de medicijnen, maar door de ziekte die je al had.

Voorbeelden van vragen van de arts:

- Waarom ervaar je jouw leven als ondraaglijk?
- Zijn er voor jou geen andere manieren om het lijden draaglijker te maken?
- Is het je eigen wens is en zet niemand je onder druk?
- Heb je er goed over nagedacht?
- Weet je wat euthanasie betekent en hoe het gaat?

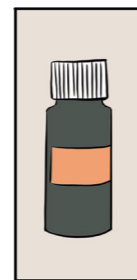
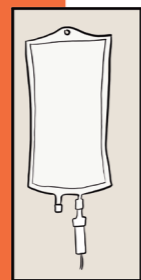
Goedkeuring tweede arts

- Na goedkeuring van je eigen arts praat je met een tweede arts. Dit is een SCEN-arts. Deze arts controleert of jouw arts de regels voor euthanasie goed volgt.
- Het proces van euthanasie kan soms weken duren. Het is daarom belangrijk het op tijd met je arts te bespreken.

Hoe gaat euthanasie:

- Je krijgt het eerste medicijn waardoor je het bewustzijn verliest
 - Infuus: je krijgt een infuusnaald in je arm (levensbeëindiging op verzoek)
 - Drankje: je drinkt zelf het medicijn op (hulp bij zelfdoding)
- Daarna krijg je een tweede medicijn dat je spieren verlamt (o.a. je hartspier en ademhalingspijpen)
- Je overlijdt dan snel en rustig

PALLIATIEVE SEDATIE

verlagen van het bewustzijn

Als je gaat overlijden, kun je veel pijn hebben. Of je kunt onrustig, benauwd of bang zijn. Soms helpen gewone medicijnen dan niet meer goed. De arts kan in dat geval een extra medicijn geven. Dit medicijn zorgt ervoor dat je de klachten niet meer voelt. Dit heet palliatieve sedatie.

Bij palliatieve sedatie maakt het medicijn je minder bewust. Je merkt dan de klachten niet meer. Vaak krijg je het medicijn de hele tijd (continu), tot aan je overlijden. Maar soms wordt het medicijn alleen 's nachts of tijdelijk gegeven. Dit heet tijdelijke (intermitterende) palliatieve sedatie. Als de klachten heel plotseling en ernstig zijn, kan de arts ook acute sedatie geven.

Zorg in de palliatieve fase

Bij **palliatieve sedatie** overlijdt je door de ziekte die je al had, niet door de medicijnen. Bij euthanasie overlijdt je door de medicijnen die je krijgt.

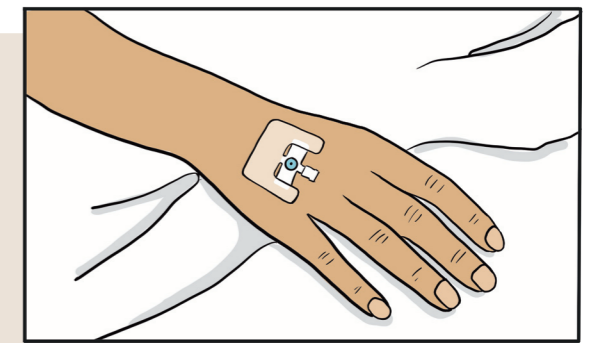

Wanneer mag het?

- Als verwacht wordt dat je snel komt te overlijden (binnen twee weken)
- Als je erge klachten én die niet goed kunnen worden behandeld met andere medicijnen (dokters noemen dit een refractair symptoom)
- Als jij, of je naaste, toestemming hebt gegeven (in acute situaties is dit niet altijd mogelijk)

Hoe werkt het?

- Je krijgt via een naaldje een medicijn toegediend (midazolam). In sommige situaties kan het ook als neusspray worden gegeven
- Je wordt rustig en bent niet meer of minder bij bewustzijn
- Meestal leef je na start van voortdurende (continue) palliatieve sedatie nog enkele dagen

Wat gebeurt er?

- Het is de bedoeling dat je geen last meer hebt van je klachten.
- Soms kom je weer even bij, maak je geluid of beweeg je. Dat is niet erg en hoort erbij.